

DIỄN ĐÁN THẾ KỶ
17-2-23

Nguyễn Gia Việt: Không thể lấy đặc điểm của Miền Bắc áp vào xã hội Miền Nam

Gần 400 đường ở TP HCM cần đổi tên
Theo TS Trương Hoàng Trương,
thành phố có gần 400 đường
trùng hoặc tên không chính xác
nhân vật lịch sử, địa danh, tên
không ý nghĩa và cần sửa đổi.

41

Đường Lê Thánh Tôn, Trần Nhân Tôn, Ngô Thời Nhiệm không hề sai

Mấy ông này muốn ngự trên đường lộ ở Miền Nam thì tên phải như vậy vì người dân Miền Nam đọc tên mấy ông kiểu đó thì tên đường sẽ kiểu đó

Nhập gia tùy tục. Đất lề quê thói

Tất cả đô thị Miền Nam đều đặt tên như vậy. Nếu đổi tên là chứng tỏ sự kém hiểu biết nhưng thích áp đặt

Lịch sử Việt Nam đã có sự khác biệt từ thời Trịnh Nguyễn phân tranh. Nó khác nhiều cái, từ suy nghĩ, cách sống, ý thức hệ, quan điểm sống, cả ẩm thực, chữ nghĩa, ăn mặc

Thí dụ đàn bà Bắc Kỳ mặc váy thì đàn bà Miền Nam mặc quần hai ống.

Thí dụ Miền Bắc kêu "con sen" thì Miền Nam kêu con ở, thành ra làm thơ "Con ở Miền Nam ra thăm lăng bác" thì người Miền Bắc thấy bình thường, nhưng người Miền Nam thấy trợn ngược

Thí dụ Miền Bắc kêu nước dùng, thịt ba chỉ thì Miền Nam kêu nước lèo, thịt ba rọi. Và cũng không ai có quyền nói "ba chỉ", "nước dùng" mới đúng chuẩn, đúng chánh tả để khẳng định "nước lèo", "ba rọi" là không chuẩn, sai chánh tả được

Hoàng đế Trần Nhân Tông (1258 –1308) mà người Miền Nam đọc là Trần Nhân Tôn là vị hoàng đế thứ ba của nhà Trần, thời của ông qua hai cuộc động binh chống quân xâm lược Nguyên Mông hùng mạnh

“Xã tắc hai lần lao ngựa đá

Non sông ngàn thuở vững âu vàng”

Sau 14 năm làm vua, hoàng đế Trần Nhân Tông nhường ngôi cho con là Trần Anh Tông để lên làm Thái Thượng Hoàng

Một năm sau đó, tháng 7 năm Giáp Ngọ (1294), Thượng hoàng Trần Nhân Tông xuất gia tại hành cung Vũ Lâm

Rồi tháng 7 năm Kỷ Hợi (1299), Thượng hoàng lại rời hành cung Vũ Lâm về Yên Tử tu hành 10 năm rồi viên tịch ở đó (1308)

Có tư liệu nói năm 1299, Trần Nhân Tông mới chánh thức xuất gia, lên núi Yên Tử tu Phật và sáng lập ra phái Thiền Trúc Lâm mà ông là tổ thứ nhất. Pháp hiệu ông là Hương Vân đại đầu đà hoặc Trúc Lâm đại đầu đà.

Người đương thời và các đời sau tôn xưng ông là Điều Ngự Giác Hoàng hoặc Điều Ngự Đệ Nhứt Tổ

Hoàng đế Lê Tư Thành có hiệu Lê Thánh Tông (1442 –1497) mà người Miền Nam đọc là Lê Thánh Tôn là vị Hoàng đế thứ 5 của nhà Hậu Lê

Chữ Tông ở Miền Nam có thể là kị húy nên đọc thành chữ Tôn. Và đó là cái của Miền Nam hơn 300 năm nay

Nên đặt tên đường Trần Nhân Tôn và Lê Thánh Tôn ở Sài Gòn là đúng, là chính xác

Cũng vậy, có đường Tôn Dân ở quận 4, có Tôn Thất Thuyết, và sau 1975 ông Tôn Đức Thắng cũng phải theo cuộc chơi này

Nói nghe!

Người Bắc họ Vũ, họ Lã, họ Hoàng thì họ người Miền Nam Võ, Lữ và Huỳnh

Nói sai chánh tả thì ai mang họ Võ, Huỳnh, Lữ là sai chánh tả hay sao?

Mà âm Hán Việt chánh thống lại là Lữ, mà người Bắc họ đọc là Lã, còn tại Miền Nam thì Lữ, vậy ai sai chánh tả?

Người Miền Nam nói "viết chánh tả", "bản chánh trị", "chánh phủ", "chánh đảng". Người Miền Bắc lại nói "chính tả", "chính đảng", "chính phủ"

Dân Nam Kỳ mình viết thích viết chữ “chánh” trong chánh trị, chánh danh, chánh đáng, ít xài chữ “chính” như người Bắc

Chữ chánh (正) gồm có hai chữ Thượng 上 và Hạ 下 ghép lại, tức là người có tâm chánh thì không nịnh bợ người trên, không hiếp đáp người dưới mà người đời cho rằng “Thượng đội Hạ đạp”

Sài Gòn có đường Trần Thiện Chánh

Trong lịch sử Việt Nam, đọc trường thành tràng lại là dân Bắc Kỳ chánh cống

"Chẳng thom cũng thể hoa nhài

Dẫu không thanh lịch cũng người Tràng An"

Hoa lài thì đọc thành hoa nhài, Trường An thì thành Tràng An

長安 Trường An có nghĩa là "bình an bền lâu, lâu dài " trong tiếng Hán. Chữ Trường 長 là dài, lâu, mô tả người xoa tóc dài

Trường An tên gọi kinh đô của hai triều đại phong kiến thanh trị, hùng cường của Tàu thuộc vùng Tây An là: Tiền Hán (206 T CN - 8 Sau CN) và Đường (618 – 907). Xuất phát từ tên vùng đất là Tây An

Tràng An ở đây hiểu theo từ đồng nghĩa là Trường Yên

Hà Nội tự cho mình là Tràng An và dưới Ninh Bình cũng có Tràng An

Vì sao từ Trường An thành Tràng An?

Có lẽ là do những người xài chữ Trường An đầu tiên đã nói đót lú lo. Người Ninh Bình từ Hoa Lư theo Lý Công Uẩn lên đã mang theo chữ Tràng An nói ngọng này

Bắc Kỳ rõ nhứt là phát âm L , N là cái sai cố hữu, từ Linh thành Ninh, từ long linh thành nong ninh, *"Tôi đi Hà Lội mua cái lỏi về lấu con lép"*

Người Bắc cũng phát âm Tr và Ch như nhau

Đọc từ "ường" thành "àng" là cách nói làm biếng, là do bị đót cần rút gọn câu

Người Bắc có nhiều bút tích đã chuyển đổi chữ trường (dài) thành tràng, mà trong tiếng Hán cũng có chữ tràng với nghĩa khác hẳn

Từ Trường An người Hà Nội kéo qua biển luôn Trường Tiền thành Tràng Tiền

Thời Nguyễn vua Gia Long cho lập ra một xưởng đúc tiền tên là Bảo Tuyền Cục tại làng Cự Lâu, huyện Thọ Xương ,dân quen gọi là Trường Tiền, dân Bắc đọc thành Tràng Tiền

"Sống làm lính gác Tràng Tiền

Chết làm Thành hoàng làng Mơ"

Kinh thành Huế cũng có một cái xưởng đúc tiền tên Trường Tiền, sau đó có cây cầu gần đó tên là cầu Trường Tiền

Người Huế đặc biệt không có phát âm từ trường thành tràng, nên năm 1991 cầu Trường Tiền được trùng tu do công ty cầu 1 Thăng Long Hà Nội làm. Khi xong thì tự ý gắn tấm biển đồng ở đầu cầu ghi chữ “Cầu Tràng Tiền” thay cho “Cầu Trường Tiền” làm dân Huế, dân Nam Kỳ chửi nhoi trời, mấy năm sau mới thay tên lại là Trường Tiền

Miền Nam chỉ có Trường Bình, Trường An, Trường Tây, Trường Thành, Trường Khánh

Miền Nam chỉ có châu, không có chu như ngoài Bắc. Ai dám đổi Châu Đốc thành Chu Đốc? Châu Thành thành Chu Thành?

Nhà chánh trị Phan Châu Trinh, hiệu Tây Hồ, biệt hiệu Hy Mã sanh ra ở xứ Quảng Nam thì khai sanh không thể là Phan Chu Trinh được

Bản thân cụ Phan Tây Hồ ký tên là Phan Châu Trinh

Người Nam Kỳ vẫn gọi Chu là Châu, thí dụ châu sa, châu thành, hỏa châu, rồi dịch tên ra Châu Bá Thông, Châu Tinh Trì, Châu Tấn ...

Châu là một đặc trưng của người Nam, thành ra đường xá sau 1950 đặt tên là Phan Châu Trinh ngay chợ Bến Thành, bản đồ trước 1975 là Phan Châu Trinh

Sau 1975 thì đường Phan Châu Trinh chợ Bến Thành lập tức bị đổi thành Phan Chu Trinh cho chuẩn kiểu Bắc Hà Nội

Do lịch sử và quá trình khai phá Nam Kỳ mà ngôn ngữ Miền Nam rất đặc biệt

Thí dụ nhiều nơi đọc thái thành thối, chữ nguyên thành chữ nguon, chữ thái thành chữ thối, quòn là chữ biến âm chữ hoàn

Quon là đọc biến âm của chữ “Quan”Khang thành khương, tính thành chữ tánh .

Kết luận và đề nghị:

Rue de Ký Hòa là viết sai của Chí Hòa. Đại đồn Chí Hòa nằm trên đất làng Chí Hòa, Pháp viết sai thành Kỳ Hòa, Chợ Lớn sai hơn khi lập đường Ký Hòa

Sài Gòn có đường Tôn Thất Thiệp và Tôn Thất Đạm, hai anh em ruột.Tôn Thất Thiệp và Tôn Thất Đạm là hai con đường ở khu trung tâm Chợ Cũ, trung tâm là đại lộ Hàm Nghi, hai tên đường này sai tên thiệt

Tên đúng phải là Tôn Thất Đàm và Tôn Thất Tiệp

Cũng như Trương Quốc Dung phải sửa thành Trương Quốc Dụng

Nhưng đường Trần Nhân Tôn, Lê Thánh Tôn, Tôn Đản, Ngô Thời Nhiệm là đúng chánh tả với lịch sử Sài Gòn. Vì tra lý lịch cũng là chính xác những nhân vật lịch sử đó thôi

Đổi tên là không tôn trọng lịch sử Miền Nam

Không cần biết là kị húy hay dân đọc như vậy. Nhưng trên 300 năm nay đó là cách đọc của Miền Nam, đọc đúng đàng hoàng trên đất Miền Nam này, yêu cầu phải được tôn trọng

Đó là tiếng Miền Nam, thành đặc điểm của Sài Gòn, nói thẳng là thành “thổ ngữ” thơn phứt của Sài Gòn rồi đó

“....dưới thổ ngữ Sài Gòn

từng chun tóc mùi bùn đất nhiệt đới

không cách gì gột rửa

cho bay mùi..”

Nếu các ông đổi tên Trần Nhân Tôn, Lê Thánh Tôn, Tôn Đản, Ngô Thời Nhiệm ra thành Trần Nhân Tông, Lê Thánh Tông, Tông Đản, Ngô Thì Nhậm mới là sai chánh tả, vô duyên với đất Sài Gòn này

Vậy đề nghị đổi tên những tên đường sau đây nếu tính "sai chánh tả" với chuẩn Bắc:

-Tôn Đức Thắng phải đổi thành Tông Đức Thắng

-Võ Văn Tần phải đổi thành Vũ Văn Tần

-Võ Văn Kiệt đổi lại thành Vũ Văn Kiệt

-Võ Thị Sáu phải đổi thành Vũ Thị Sáu

-Võ Nguyên Giáp phải đổi tên thành Vũ Nguyên Giáp

-Đường Võ Chí Công phải đổi thành Vũ Chí Công

-Tôn Thất Thuyết đổi thành Tông Thất Thuyết

- Tôn Thất Tùng phải thành Tông Thất Tùng
- Đổi tên đường và cư xá Lữ Gia thành Lã Gia
- Đổi tên đường Huỳnh Tấn Phát thành Hoàng Tấn Phát
- Đổi đường Trần Thiện Chánh thành Trần Thiện Chính
- Đổi đường Hồ Biểu Chánh thành Hồ Biểu Chính cho đúng chánh tả Hà Nội
- Đổi Trường Chinh thành Trảng Chinh cho đúng
- Đổi Trường Sơn thành Trảng Sơn cho chuẩn Hà Nội

Đổi Ngô Thời Nhiệm thành Ngô Thì Nhậm thì làm ơn đổi tên luôn đường Nguyễn Thời Trung ở quận 5, đổi tên luôn huyện Trần Văn Thời ở Cà Mau thành Nguyễn Thì Trung và Trần Văn Thì cho chuẩn Bắc

Đổi tên luôn đường Bình Thới ở quận 11 thành Bình Thái cho chuẩn Bắc. Đổi luôn Tân Thới Hiệp, Tân Thới Hòa, Bình Quới, Quới Sơn, Quới Thiện....thành Tân Thái Hiệp, Tân Thái Hòa, Bình Quế, Quế Sơn, Quế Thiện cho đúng chánh tả chuẩn Bắc

Rồi đề nghị bà quyền chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân cúng chè đổi họ thành Vũ Thị Ánh Xuân luôn cho đúng chánh tả

Nếu làm sát rạt thì đổi đường Lê Lợi, Lê Lai, Lạc Long Quân, Lý Thường Kiệt luôn. Đổi thành đường Nê Nai, Nê Nội, Nạc Nong Quân, Ný Thường Kiệt cho đúng âm Bắc

Nếu ai đó nói "khai sanh" mà xét thì làm ơn trả lại tên cho ông Phan Châu Trinh.

Nguyễn Gia Việt